

Miljööverenskommelser

Nätverket Renare mark – Höstmöte 18 oktober 2005
Hans Nordström, MAQS LawFirm,
15:45 – 17:30

maqs law firm

- MAQS är en modern, dynamisk och ledande affärsjuridisk advokatbyrå i Skandinavien och Östersjöregionen
- Ca 220 anställda varav 130 är spetskompetenta jurister

internationell status

- Kontor i Sverige, Danmark, Estland och Polen
- Stort internationellt nätverk som gör att vi snabbt kan stå till tjänst, var våra klienter än befinner sig
- Jurister och övrig personal talar bl a svenska, danska, engelska, estniska, finska, franska, tyska, norska, polska, ryska, spanska och kinesiska

kompetensområden

- **Miljö rätt**
- Entreprenadrätt
- Fastighetsrätt
- Offentlig upphandling
- Företag / Fusioner & Förvärv
- Bank och Finans
- Immaterialrätt / Informationsteknologi
- Handels- och Konkurrensrätt
- Arbetsrätt
- Processrätt och Skiljeförfarande

MILJÖÖVERENSKOMMELSE...1/10

– frivilligt avtal om efterbehandlingsåtgärder

Drivkrafter

Attraktiva områden

- Fd industri och hamnområden

Förändrad markanvändning skall föregås av planering

- Efterbehandlingsfrågan kommer ofta in alldeles för sent i planprocessen
- Tiden för efterbehandling underskattas
- Arbetet med att öka samordningen mellan MB och PBL pågår f.n.

Samordningsvinster

- **En miljööverenskommelse - ett instrument i planprocessen**

MILJÖÖVERENSKOMMELSE...2/10

– frivilligt avtal om efterbehandlingsåtgärder

FÖRDELAR MED FRIVILLIGA AVTALSLÖSNINGAR

1. Processen blir snabbare än via förelägganden
2. Skapar ett positivt förhandlingsklimat
  - Kommunen agerar proaktivt och framstegsvänligt
  - Processen bidrar till ökad transparens
  - Avtal finns redan idag på fastighetsområdet
  - Företaget tar sitt ansvar
3. Ekonomiskt mer fördelaktigt – för miljön och alla parter
4. Utan incitament att klara av frågan "en gång för alla" är det svårt att för bolag och styrelser att hantera frågor om efterbehandling
5. Kan lösa inbyggda konflikter i lagstiftningen och tillsynsarbetet

MILJÖÖVERENSKOMMELSE...3/10

– frivilligt avtal om efterbehandlingsåtgärder

Myndigheternas utgångspunkt att delta i processen

Frivilliga överenskommelser

Tillsyn 26 kap 1 § 3 st MB

"Tillsynsmyndigheten skall dessutom, genom rådgivning, information och liknande verksamhet, skapa förutsättningar för att balkens ändamål skall kunna tillgodoses."

MILJÖÖVERENSKOMMELSE...4/10

– frivilligt avtal om efterbehandlingsåtgärder

Civilrättsliga avtal och den offentliga rätten

"Ett civilrättsligt avtal kan aldrig begränsa en tillsynsmyndighets vare sig rättigheter eller skyldigheter att med stöd av lag fullgöra sin ålägganden"

Civilrättsliga avtal

- KN B 14/97 Alsike bensin
- MD/Växjö TR: Varta Batteri, dom 2004 10 31

MILJÖÖVERENSKOMMELSE...5/10

– frivilligt avtal om efterbehandlingsåtgärder

Civilrättsliga avtal och offentlig rätt

- **Rätt förhållande till lagstiftning**, dvs. beaktande av EG-regler och internationella avtal. Finns det en risk för att man förhandlar om något som kan strida mot det obligatoriska utrymmet i miljöbalken eller i annan miljölagstiftning?
- **Demokratisk förankring**, legitimering av miljömålen genom avtal.
- **Rätt avtalskompetens/** kommunstyrelse, tillsynsmyndighet, mm. vilket mandat har en eventuell branschorganisation.
- **Andra Styrmedel** – viten i avtalet osv. om myndigheten måste agera myndighet och bryta mot avtalet kan detta aktivera en vitesklausul.

MILJÖÖVERENSKOMMELSE...6/10

– frivilligt avtal om efterbehandlingsåtgärder

Preskription

Ansvaret preskriberas inte

10 kap 4 § andra stycket

"Preskriptionslagen (1981:130) är inte tillämplig på efterbehandlingsansvar."

MILJÖÖVERENSKOMMELSE...7/10

– frivilligt avtal om efterbehandlingsåtgärder

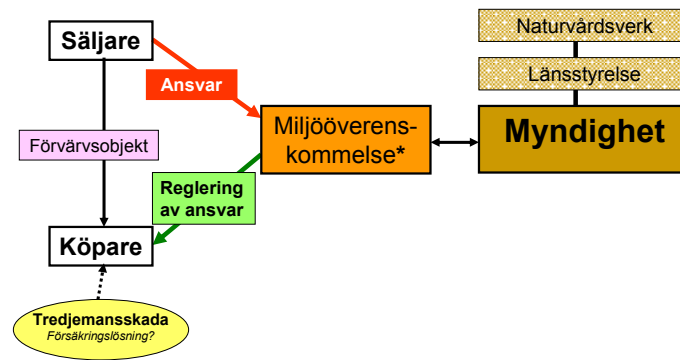
Preskription

- Andra Styrmedel – viten i avtalet osv.
- Ett tydligt ställningstagande från kommunens sida avseende framtida markanvändning
- Rådets direktiv 2004/35/EG (miljöskadedirektivet)
"En relativ preskriptionstid om fem år räknat från det att efterbehandlingsåtgärder slutförts [...] gäller för myndighetens möjlighet att ställa kostnadsanspråk (art. 10)

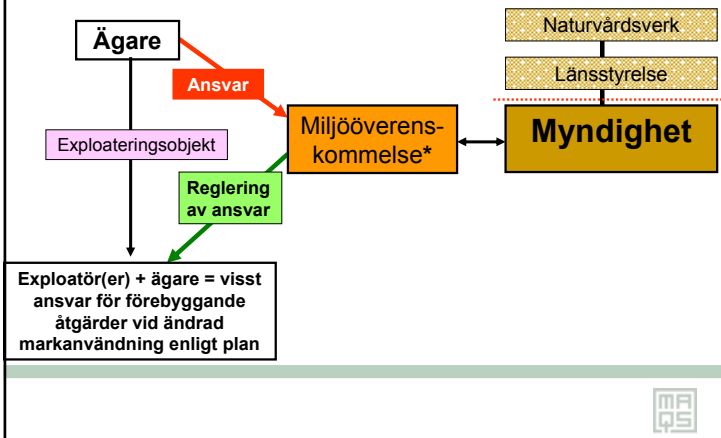
Exempel 1 - överenskommelse...8/10

– frivilligt avtal om efterbehandlingsåtgärder

Exempel 2 – överenskommelse...9/10

– frivilligt avtal om efterbehandlingsåtgärder

MILJÖÖVERENSKOMMELSE...10/10

– frivilligt avtal om efterbehandlingsåtgärder

Processen:

- 1. Samrådsförfarande – miljö, planfrågor & avtalsbehörighet**
  - Möte med miljö- och teknisk förvaltning
  - Möte med kommunledning och LST – även NV (finansiering)
- 2. Ansvarsutredning**
- 3. Miljötekniska undersökningar och åtgärdsutredning**
- 4. Avtalsvillkor & förhandlingar med utgångspunkt i 2 & 3**
  - Eventuellt färdigställande av föreläggande "för säkerhets skull"
  - Försäkringslösning
  - Anmälan enligt 28 § MVH
- 5. Åtgärdsplan & kontrollprogram - uppföljning**

Förslag

– frivilligt avtal om efterbehandlingsåtgärder

Avtal

Inför ett antal standardklausuler

10 kap MB

Inför en relativ preskriptionstid om fem år räknat från det att efterbehandlingsåtgärder slutförts [...] gäller för myndighetens möjlighet att ställa kostnadsanspråk Rådets direktiv 2004/35/EG (miljöskadedirektivet)(art. 10)

5 kap 7 § PBL

Inför regel som medger rätten att införa grad av efterbehandling i detaljplan för ett visst område

Tack för Er uppmärksamhet!

Kontakt: Hans Nordström | E-mail: hans.nordstrom@se.maqs.com | Direkttelefon: +46 31 10 20 39
Kontakt: Magdalena Persson | E-mail: magdalena.persson@se.maqs.com | Direkttelefon: +46 31 10 20 37

MAQS Law Firm | Ostra Hamngatan 24 | SE-411 17 Göteborg, Sverige | Telefon: +46 31 10 20 30 | Fax: +46 31 10 20 40
MAQS Law Firm | Birger Jarlsгатan 15 | SE-103 86 Stockholm, Sverige | Telefon: +46 8 407 09 00 | Fax: +46-8-407 09 10

www.maqs.com